

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

112. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İ S T A N B U L

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](#) [t /istinyeunivedu](#) [i /istinyeunivedu](#)

Öğrencimiz Özenç Kayalı tarafından tasarlanmıştır.

HATTIN DEĞİL, SATHIN MÜDAFAA EDİLDİĞİ ZAFER

Yoğun çatışmaların yaşandığı, Türk ordusunun çelikten bir kale halinde düşmanın karşısına çıktığı Sakarya Meydan Muharebesi, tarihin önemli savaşları arasında yer alıyor

SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ

10-24 TEMMUZ 1921

Türk ordusu Eskişehir Muharebesi sonrasında 100 kilometrelik sahayı terk ederek Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi

5 AĞUSTOS 1921

Meclis, durumun önlenmesi için Mustafa Kemal'i başkomutan olarak görevlendirdi

12 AĞUSTOS 1921

Çıkardığı emirlerle kaynakların önemli kısmının Sakarya Cephesi'ne yönlendirilmesini sağlayan Mustafa Kemal, Batı Cephesi'ne giderek düşmanın muhtemel hareketlerine yönelik incelemeler yaptı

23 AĞUSTOS 1921

Yunan kuvvetleri siklet merkezi Sakarya mevzisinin güney kanadı olmak üzere kuşatıcı tertiple taarruz etti

Türk ordusu kuşatmayı karşılamak için mevzisinin sol kanadını doğuya doğru uzattı

Mustafa Kemal, tarihe mal olan "Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır. O sath bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça terk olunamaz" emrini yayımladı

Düşman, Türk kuvvetlerini 23-30 Ağustos'taki yoğun saldırılarına rağmen kuşatmadı, Türk cephesini merkezden Haymana istikametinde yarmak istedi

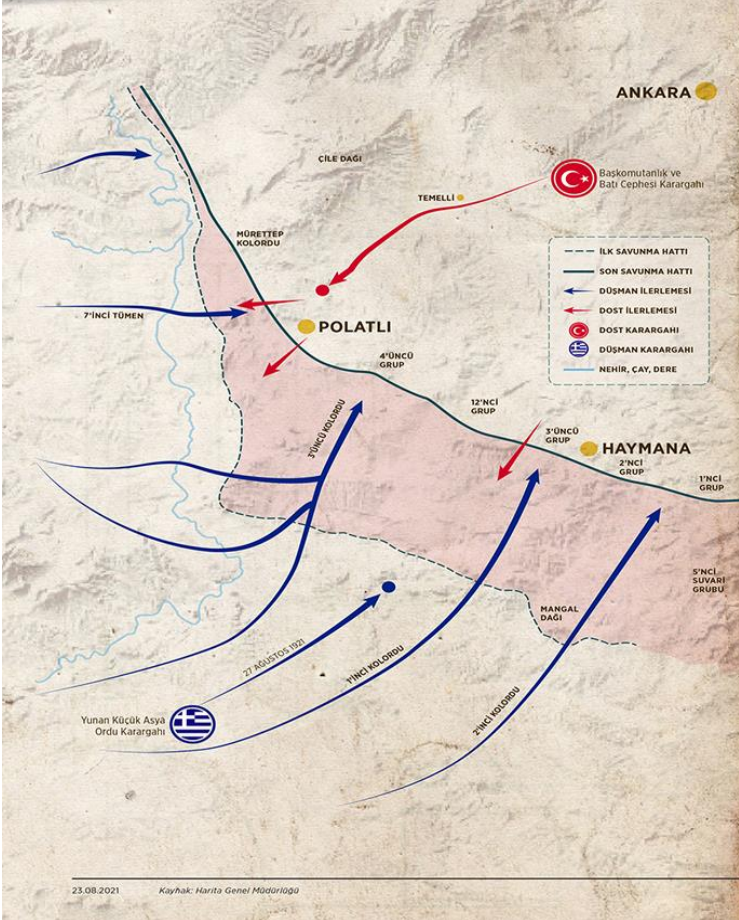
Yunan kuvvetleri, taarruzda başarılı olamayınca bulunduğu hatlarda kalmaya karar verdi

10 EYLÜL 1921

Türk ordusu, genel karşı taarruzu başlattı

13 EYLÜL 1921

13 Eylül'e kadar Sakarya Nehri'nin doğusunda tek Yunan askeri kalmadı. 22 gün süren Sakarya Meydan Muharebesi Türk'ün zaferi ile sonuçlandı

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24608>

Afganistan ve Vatan Sevgisi

Doç. Dr. Fahri Erenel

Tarihine bakarak Afganistan'ın geleceğini öngörebiliriz.Zaman zaman olumlu gelişmelere rağmen devlet inşası çabaları kalıcı olmamış ve süreklilik gösterememiştir.Devlet inşasını kısaca, " Devlet yapısının,devletin fonksiyon alanlarının kurulması ve geliştirilmesi " olarak tanımlayabiliriz.Devlet inşasında birçok farklı yaklaşımlar bulunmakla birlikte,Afganistan'da bu yöndeki girişimlerin ağırlıklı olarak güvenlik odaklı olduğu görülmektedir.Bu tür yaklaşımlarla kurumsallaşma sağlanamamış, güç boşlukları farklı aktörler tarafından doldurulmuş,devlet inşası mümkün olamamıştır.Elbette ülkenin bu durum çerçevesinde kalmasının birçok etkeni mevcuttur.Jeopolitik önem,etnik yapı,dil,kültür birliğinin sağlanamamış olması vb. nedenlerde sayılabilir.

Devlet inşasında başarısızlığı en önemli nedenlerinden biri de vatan kavramının Afganistan'da içinin doldurulamamasıdır.Bu kavrama ,hegemonik güçlerin ve etnik grupların öncelik ve menfaatleri hakim olmuştur.20 nci yüzyılın ilk bağımsızlığı kazanan müslüman ülkesi olmasına rağmen devlet inşasında başarısızlık günümüze kadar sürmüştür.Yönetim darbelerle el değiştirmiş,bir önceki yönetici öldürülerek geçmiş ile bağların kesilmesine çaba gösterilmiştir.Her kanlı iktidar değişikliği kin ve nefreti beraberinde geleceğe taşımıştır.İktidar değişiklikleri kendini ülkenin birleştirici simgelerinden olan bayrağında değişmesine yol açmıştır.Tarihte Afganistan kadar milli bayrağını değiştiren ikinci bir ülke bulunmamaktadır.Sadece 20 nci yüzyılda 20 bayrak değiştirilmiştir.Taliban'ın kullanmaya başladığı bayrak ile 21 nci bayrak tarihte yerini almak üzeredir.Hemen her iktidarı elinde tutan yöneticinin ayrı bir bayrağı olmuştur.Aynı zamanda çok sık anayasa değişiklikleri yapılmış, bu durumda devlet yönetiminin yapısına yansımıştır.Eğitim seviyesinin özellikle Kabil dışında çok düşük olduğu Afganistan'da din dışında vatandaşlarını bir araya getirecek,ortak bir ölküye yöneltecek çimentosu olmamıştır.Bu ve benzeri gelişmeler nedeniyle vatandaşlarının büyük çoğunluğunun gözünde Afganistan vatan olamamıştır.Vatan sevgisi Afgan vatandaşlarının gözünde Türk Vatandaşlarının içselleştirdiği gibi yerini bulamamıştır.

Vatan sevgisi olmayınca ABD'nin 300 bin kişi olarak eğittiğini söylediği,bir kısmı hayalet olan Afgan Silahlı Kuvvetleri elinde modern harp silah ve araçları ile ayağında terlik olan Kaleşnikof kültürü ile beslenmiş,birleştiricisi din olan Taliban karşısında hemen hiç mücadele etmeden ülkeyi teslim etmiştir.Diğer etnik gruplarda aynı davranışta bulunmuşlardır.

Bu grupların sözde liderleri SSCB işgali sonrası ortaya çıkan ve Afganistan'ın bugünlere gelmesinde çok olumsuz katkıları bulunan savaş ağalarıdır.Uyuşturucu ticareti,silah kaçakçılığı,insan ticareti ile her türlü yasadışı faaliyette bulunan bu sözde ağalardan Taliban'a karşı çıkan yoktur.Mareşal unvanı verilen Raşid Dostum'un sarayında ki Taliban işgal görüntüleri büyük resmi bize göstermektedir.Taliban ile anlaşan sadece ABD değildir.Çin,Rusya,Pakistan,İran ve elbette Afganistanlı savaş ağaları da menfaatleri karşılığı bu örgüt ile anlaşmışlardır.Bu anlaşmalar olmasaydı çatışma kültürü yüksek olan, 600 bin kilometrekarelik ve önemli bir kısmı dağlık olan bu ülkeyi Taliban'ın 60 -70 bin kişilik bir güçle kontrol altına alması asla mümkün olamazdı.Bu teslimiyette ,Taliban'ın 1996-2001 yılları arasında ilk versiyonunun uyguladığı şiddetin izlerinin etkilerinde önemli rolü olduğu söylenebilir.

Vatanı olupta vatan kavramını yüreğinin derinliklerinde hissedememek mücadele gücünü, savaşıma azim ve iradesini zayıflatır ve insanı içten içe kemirir. Bu yüce sevgi insanın içini doldurmalıdır. Bu sevgi dayanma ve direniş gücü verir. Silahlı olmasa bile buldukları ile savaşıma gücü verir. Birlik ve beraberliğı sağlar.

Ahmet Ümit'in "Elveda Güzel Vatanım" isimli eserinden bir alıntı ile bitirelim; "...Sahi nedir Vatan? Bir toprak parçası mı, uçsuz bucaksız denizler, derin göller, yalçın dağlar, verimli ovalar, yemyeşil ormanlar, kalabalık şehirler, تنها köyler mi? Hayır, bütün bunların ötesinde bir anlam taşır, Vatan. Ne sadece toprak parçası, ne su havzaları, ne ağaç silsilesi... Annemizin şefkati, babamızın saçlarına düşen ak, ilk aşkımız, doğan çocuğumuz, dedelerimizin mezarlarıdır, Vatan. Vatanı olmayan insanın hayatı da olmaz..."

Yeryüzünün en uzun meydan savaşı: SAKARYA! 22 gün, 22 gece sürdü!
<https://www.cnnturk.com/turkiye/yeryuzunun-en-uzun-meydan-savasi-sakarya-22-gun-22-gece-surdu?page=1>

Dünya Savaşı'nın ardından, bütün gözlerin çevrildiği "Anadolu Meselesi" efsanevi Gordion önlerinde kördüğüm olmuştu. Düğümü kim çözmeyi başaracak, Anadolu'nun hâkimi kim olacaktı?

İşte bu sorunun cevap bulması için Milli Misak ile Megali İdea, Sakarya boylarında karşılaşacaktı. Mustafa Kemal ile Konstantin'in düellosu başlıyordu. Yoksa İngilizlerin desteklediği kral mı demeli?

Hatta İstanbul'un. Yunan ordusunun elinde bir ferman ve fetva yok muydu? "Biz padişah ve halifeniz tarafından memur olarak geliyoruz. Biz onun askeriyiz" demiyorlar mıydı?

Yunan Ordusu: Sakarya Meydan Muharebesi'ne katılan birliklerin toplam sayısı: 3780 subay, 120.000 er, 75.900 tüfek, 2768 makineli tüfek, 286 top, 3800 hayvan, 600 adet üç tonluk kamyon, 240 adet bir tonluk kamyon ve 18 uçak.

Türk Ordusu: 5.401 subay, 96.326 er, 54.572 tüfek, 825 makineli tüfek, 169 top, 32.137 hayvan, 1.284 araba, 2 uçak.

Yunan istila ordusu, İnönü savaşlarındaki yenilgilerin ardından, bütün gücünü toplayıp Türkiye'ye saldırarak, savaşı sonuçlandırmaya karar vermişti. Yunan Kralı Konstantin, şenliklerle Anadolu'ya yolcu edilmiş, "Ankara'nın alınmasını hedef alan Anadolu Seferi"ni başlatmıştı.

10 Temmuz 1921'de ileri yürüyüşe başlayan 136 bin kişilik Yunan ordusu karşısında, henüz kuruluşu tamamlanmamış Türk ordusunun 97 bin mevcudu vardı. 15 Temmuz'da çarpışmalar başladı. Aralıksız 8 gün süren savaşmaların sonunda ağır kayıplar veren Türk Ordusu, geri çekilerek, başka bir hatta derlenip toplanmanın yolunu aradı.

Meclis'te kaybedilen toprakların sorumlusu aranıyor, yenilen ordunun nasıl düşmanı durdurabileceği tartışılıyordu. Çetin tartışmalardan sonra başkomutanlık görevini 5 Ağustos 1921'de Mustafa Kemal Paşa üstlendi. Olağanüstü yetkilerle donatılan Başkomutan, ulusal yükümlülüklerle ilişkin emirlerini yayınladı. Yokluk içindeki millet, yokluklar içinde savaşan orduyu donatmak için nesi varsa Mehmetçik ile paylaşmaya başladı. Türk Milleti topyekûn savaşa hazırlanıyor, milletin gücü ordunun gücüne katılıyordu.

Geri çekilmesini tamamlamış olan Türk Ordusu, savaşı kendi istediği yerde kabul etmeye hazırды. Toplayabildiği bütün kuvvetlerini Sakarya Nehri doğusunda derleyip, savunma planı dâhilinde yerleşmişti. Ordumuz Ankara'yı savunmak için cephesini sağ tarafta Çile Dağı'nın kuzeyindeki Ankara Çayı'na, sol tarafta ise Mangal Dağı'na dayandırmıştı. Toplam tüfek sayısı 64 bine yaklaşmış, nefer sayısı 122 bini bulmuştu.

Başkomutanlık, düşmanın hareketlerini dikkatle izliyordu. Yunan Ordusu güney kanada doğru yol aldıkça, Türk Cephesi de o kanada birlik kaydırıyor, mevzileri uzatıyordu. Böylece kuşatma tehlikesine karşı tedbir alınırken, istilacı ordu da açıldıkça açılıyordu. Oysa kesin sonuçlu bir yarma için, birlikleri geniş alanlarda yaymak değil, kuvvetlerin bir noktada toplanması gerekliydi

Makineli Tüfek Bölük Komutanı Mülazım Cevdet (Çaldağ):

“22 Ağustos 1921 günü düşmanın öncüleri Beylik Köprü'nün batı sırtlarında görünmeye başladı. Akşama doğru bir keşif kolu, Beylik Köprü'ye gelerek geçit yerlerini ve araziye denetlemeye başladılar. Bu anda tam köprü istikametinde mevzide bulunan birinci makineli tüfek takımının 1. tüfeğinin başına bizzat geçip, 2. tüfekteki Yusuf Çavuş'a mesafe vererek ateşe başladık. Gelen keşif koluna zayıt vererek diğerleri kaçtılar, bu suretle Sakarya Muharebesi'nde düşmana ilk ateşi ben yapmış oldum. “

Yeryüzünün gelmiş geçmiş en uzun meydan savaşı 23 Ağustos 1921'de başladı. Kıyamet Mangal Dağı'nda kopuyordu. Mangal Dağı güneye karşı hâkim konumda olduğundan ateş üstünlüğü sunuyordu. İstilacı ordunun Mangal Dağı'nı almadan, güneyden bir kuşatma yapması mümkün değildi.

Öğleden sonra harekete geçen Yunan askerleri mevzilere yaklaşırken, şiddetli yağmur ve fırtına sanki onları gizliyordu. Saat 21.30'a doğru düşman mevzilere girmeye başladı.Saat 23.00'e geldiğinde ve silahlar sustuğunda Mangal Dağı'nın tepesi Türklerin elinde, dağın sırt ve yamaçları Yunan I. Tümeni'nin işgalindeydi.

Yağmur durmuş, fırtına kesilmişti. Yeterli ihtiyatlar olmadığından Grup Komutanı Selahattin Adil Paşa, kuşatılma tehlikesinden çekiniyordu; birliklerin bu gece Mangal Dağı'nı terk edip, daha kuzeydeki bir hatta çekilmesine karar verdi. Durumu da bir raporla cephe komutanlığına bildirdi.

Türk kadını ve çocukları, Sakarya Meydan Muharebesi'nde cepheye silah ve mühimmat taşırken, Ağustos 1921.

Yarım günlük bir boğuşmadan sonra Mangal Dağı'nın kaybedilmesi Türk komuta kademesinde bir bomba etkisi yaratmıştı. Görünüşte talih, fırtına ve şiddetli yağmur ile Yunanlılara gülmüş, kısa sürede en önemli mevziyi kaybeden Türklere azıtlık yapmıştı. Ancak bu durumdan ders çıkaracak bir dahi komutan vardı. Birkaç gün sonra, Mangal Dağı'nda yaşananların tekrar

edilmemesi için askeri kuramları kökünden sarsacak bir emir verecekti.

Mustafa Kemal Paşa ilk olarak orduya ihtarda bulundu:“Hata eden her kim olursa olsun derhal kanuna çarpılmak için asla tereddüt edilmeyecektir.” “5. Tümenin tüm komutan, subay ve erlerinden verilecek ilk emirle yıldırım gibi düşman üzerine atılmalarını ve onu yok ederek şan ve şeref kazanmalarını isterim”

Sakarya Meydan Muharebesi, Türk tarihi açısından önemli bir kilometre taşıdır. İstiklal Savaşı'nın da bir dönüm noktasıdır... Sınırsız bir işgal hırsı ve hayaliyle yola çıkan İngiliz desteğindeki Yunan Küçük Asya Ordusu, Sakarya Meydan Muharebesi'nde ağır bir yenilgiye uğratılır. Sakarya Meydan Muharebesi, 22 gün 22 gece sürer. Savaş tarihinin en uzun ve en kanlı meydan muharebesi... Mustafa Kemal Paşa'nın deyişiyle, “Büyük Kanlı Savaş”... Osmanlı Devleti'nde 1683 yılında, Viyana ile başlayan Türk toprak kaybı ve çekilmesi 238 yıl sürer... Bu çekilme, 1921'de Sakarya Meydan Muharebesi'yle durdurulur. Mustafa Kemal Paşa, o ünlü emrini burada verir. “Savunma hattı yoktur. Savunma alanı vardır. O alan bütün vatandır. Yurdun her karış toprağı, vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça düşmana bırakılamaz...” Bu emir, savaş tarihinde o döneme kadar uygulanmayan yeni bir savunma stratejisidir. Ve bu emri, 40 yaşında bir komutan verir. 238 yıllık çekilmeyi, Türklerin kovulma sürecini durduran komutan... Sakarya Meydan Muharebesi, Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın ve vatandan, milletten başka sevgili bilmeyen o kuşağın eseridir... Sakarya Meydan Muharebesi kazanılmasıydı, 30 Ağustos 1922 zaferi olmazdı... Cumhuriyet olmazdı... Son Türk Devleti de tarihe karışmış olurdu... Türk tarihinden Sakarya Zaferi'ni çıkarın geriye Türklerin olmadığı işgal edilmiş bir Türkiye kalır. Türkiye'den Atatürk'ü çıkarın, geriye Afganistan kalır. Başta Mustafa Kemal Atatürk ve O'nun silah arkadaşları olmak üzere, o kahraman kuşağı saygı ve minnetle anıyoruz...

Göçler Aracılığı ile Ulus Devlet Tasfiyesi

Prof. Dr. Anıl Çeçen- Ankara Kalesi : 302

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra başlayan küreselleşme aşamasında , uluslararası emperyalizm bütün dünya çapında bir büyük ayaklanmayı zaman içerisinde dolaylı yollardan örgütleyerek ,bütün dünya ülkelerinde yaşamakta olan halk kitlelerini çeşitli nedenlerle ayağa kaldırarak bunların yeni ülkelere ya da bölgelere doğru yönelmelerini sağlamıştır.Çeşitli olumsuz koşulların ortaya çıkması ya da birikmesi üzerine bir çok geri kalmış ülkedeki yoksul ve aç halk gruplarının ayağa kalkarak,başka ülkelere ya da bölgelere göç ettikleri görülmektedir . Durduk yerde hiç kimsenin doğduğu toprakları terk etmesi ya da her şeyini satarak başka bir ülkeye doğru göçe yönelmesi mümkün olmayacağına göre ya uluslararası konjonktürde yeni rüzgarların esmesi ya da ülkesel ya da bölgesel olumsuz koşulların ortaya çıkarak mazlum halk kitlelerini rahatsız etmesi gibi durumların söz konusu olabildiği aşamalar da,dünya sahnesinde göç olgusu ve beraberinde getirdiği olaylar dizisi öne çıkmaktadır. Bugün gelinen aşamada dünya tarihinin en büyük göç olayları ile dünya karşı karşıya gelmiştir. Yeryüzünün doğusundan batısına , güneyinden kuzeyine ya da bazan da bu yönelimlerin tersi bir istikamette,eline bavulunu, çantasını ya da bohçasını alan insanların göç amacıyla yaşadıkları ülkeleri terk ettiğini , bu doğrultuda yürüyerek büyük mesafeleri kat etmeye çaba gösterdiklerini,bu arada yol da ya araba kazaları ya da gemi, bot ve de sandal gibi ulaşım araçlarının kazalara hedef olması yüzünden hayatlarını yitirdikleri görülmektedir . Dünya medyasının bir televizyon dizisi gibi aktardıkları olaylar ardı ardına gündeme gelince, hem dünya düzeni hem de insanlığı bekleyen belirsiz gelişmeler açılardan yerleşik düzenini yitiren insanlık son derece kaotik siyasal ihtimaller ve belirsiz bir yakın gelecek ile karşılaşmaktadırlar.

İki cihan savaşı sonrasında kurulmuş olan soğuk savaş düzeni içerisinde yüz yıla yakın bir dönem yaşayan dünya ülkeleri ,uzun süre bir Demirperde düzenine mahkum edilmiş ama küresel düzeni bekleyen gelişmelerin ortaya çıkardığı tehditler yüzünden , bu eski düzen değiştirilmek zorunda kalmıştı .Soğuk savaş düzeni içinde batı bloku ile birlikte yeni bir denge unsuru olarak doğu bloku ideolojik bir imparatorluk olarak gündeme gelmiştir . Dünya haritası üzerinde ayrı devletler olarak yer alan doğu ve güney ülkeleri ise, geleceğe dönük daha iyi bir yaşam düzeni arayışını sürdürürken ,dünya nimetlerinden eski sömürgeci batı emperyalizmi fazlasıyla yararlanmış ama sosyalist ülkeler ile üçüncü dünya ülkeleri ,böylesine bir zenginlik ortamından batı ülkeleri gibi yararlanamadıkları için sürekli olarak daha iyi bir gelecek arayışı içinde olmuşlardır. Bu ülkeler içinde geniş alanlara sahip olan devletler daha şanslı bir konumda olmuşlar ve bu durumdan yararlanarak kendi vatandaşlarının her türlü gereksinmelerini karşılamaya çalışmışlardır.Ne var ki,batı blokunun kapitalist sistem sayesinde sahip olduğu zenginlik dünyanın diğer bölgelerine tam olarak eşit dağılamadığı için , sosyalist blok ülkeleri ile üçüncü dünya ülkeleri olarak görülen doğu ve güney devletleri , geri kalmışlığın çıkmazından kurtulabilmek için mücadelelerini sürdürmüşlerdir.Ama gelir ve gıda dağıtımı alanlarında eşitlik sağlayamadıkları içi , soğuk savaş sonrası dönemde yoksul ülkelere zengin ülkelere doğru yoğun bir göç akımı ortaya çıkmıştır.Geri kalmış devletler ekonomik alanda yeterli çözüm üretemediği için gelişmiş ülkeler yeni dönemde cazibe merkezleri haline gelmiş ve bu yüzden işsiz ve aç halk kitlelerinin,kendilerini besleyemeyen azgelişmiş ülkelere gelişmiş ülkelere doğru bir göç dalgası öne çıkmıştır .

Dünya tarihinde her dönemde görüldüğü gibi yoksulluk ve zenginlik mücadelesi devam ettiğinden, yoksul ülkelere zengin batı ülkelerine dönük güç hareketleri son zamanlarda

iyice ortaya çıkmış ve dünyanın merkezi denizi olan Akdeniz ,her gece televizyonlarda görüldüğü gibi, açlıktan ve işsizlikten kurtulmak isteyen halk kesimlerinin boğulma alanı haline dönmüştür . Yüz yıl önce Karadeniz çevresinde görülen kitlesel boğulma olaylarına,yüz yıl sonra Akdeniz kıyılarında rastlanması tesadüf değildir .

Göç hareketleri bir anlamda,nüfusun bir kısmının yer değiştirmesi ya da bir ülkeden diğer ülkeye giderek sahip olunan vatandaşlık bağının ,bir başka ülke üzerinden gündeme getirilmesi olarak görülmektedir .Dünya tarihi incelendiğinde insan topluluklarının sürekli bir göç halinde olduğu ve zaman içinde doğal koşullara ve ihtiyaçlara dikkat edilerek , yer değiştirme hareketlerinde bulunduğu anlaşılmaktadır .Yıllar geçtikçe nüfusun artması insan gruplarının yer değiştirmesine yol açtığı gibi ,göçler aracılığı ile ortaya çıkan yeni durumlara göre de yeryüzü kıtalarının üzerinde yeni yerleşim ve devletleşme olguları da birbiri ardı sıra öne çıkmıştır . Genel olarak bireylerin ya da grupların, yaşamak, yerleşmek ve çalışmak gibi hedefler doğrultusunda ,bir yerden başka bir yere hareket etmesi olarak göç olgusu tanımlanmaktadır.Göçler sadece bir yer değiştirme hareketi değildir ve aynı zamanda toplumsal bir değişim süreci olarak da ele alınabilir .Normal durumlarda göçler doğal değişim sürecine göre biçimlenmektedir Ne var ki , insanların yer ve ülke değiştirmesi sadece doğal koşullara göre değil ,daha çok ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların ya da düzenlerin geçirdiği değişim süreçleri içinde , ortaya çıkan yeni durumlara göre daha çok halk kitlelerinin ya da belirli etnik, dinsel ya da kültürel toplulukların topluca ülke değiştirmeleri olarak da ele alınabilir . Göç olgusu çok değişik nedenlerle gündeme gelebilir ya da sosyal yaşamın en hareketli dönemlerinde kitlesel bir eylem olarak gerçeklik kazanabilir.Küresel ekonomik, sosyal ya da siyasal koşulların belirli zaman dilimlerinde farklı yapısalılıklara göre biçimlenmeleri göçlerin biçimini ve oluşum süreçlerini yakından etkileyebilmektedir.İnsanlık tarihine bakıldığı zaman her göç oluşumunun belirli özel koşullar çerçevesinde öne çıktığı dikkate alınmalıdır.İnsanlar hareket etme yeteneğine sahip canlı varlıklar olduğu için her dönemde ortaya çıkan gereksinimler beraberlerinde göç hareketlerini de getirerek, hedefe dönük değişimlerin toplumsal alanda gerçekleşmelerine giden yolu açmaktadır.

Göçler bakış açılarına ya da ele alınan kriterlere göre kendi içinde tasnif edilebilmektedir . Harita üzerindeki ülkelerin durumları genel bir kriter olarak ele alındığı zaman göçlerin dış ve iç göçler olarak ikiye ayrıldıkları anlaşılmaktadır.Dış göçler ülkeden ülkeye ya da kıtadan kıtaya gibi belirli bölgesellikler çizgisinde tanımlanmaktadır.İç göçler ise daha çok bir devletin milli sınırları içinde gerçekleşen yer değiştirme hareketleri olarak görülmektedir Dış göçler insan nüfusunun bütün yeryüzü kıtalarına dağılımını gündeme getirirken,iç göçler de insanların kendi vatanları içinde çalışmak ,para kazanmak belirli işleri ve etkinlikleri yürütmek gibi hedefler doğrultusunda ülke içindeki bölgelerden bir diğerine geçişlerini anlatmaktadır.Dış göçler daha çok uluslararası konjonktürdeki değişimlere göre gündeme gelmektedir .İç göçler de ise bir ülkenin içinde bulunduğu koşullara göre oluşan yeni durumların bu konuda yönlendirici etki yaptıkları görülmektedir .Yeni durumlar beraberinde yeni koşullar getirirken,her ülke yönetimi bunlara dikkat ederek önlemlerini almak zorundadır.Halk kitlelerinin gereksinimlerinin karşılanması doğrultusunda devletler hareket ederek kendi iç bünyelerinde dengeli kalkınma ve yönetimi öncelikle gerçekleştirmek zorundadırlar. Dış göçler de insanlar bir yabancı ülkeye giderek ve bu ülkenin vatandaşı olarak kendisine tümüyle değişik bir yapılanma ortamı hazırlanmaktadır. Dış göçler ülke, kıta ,dünya ve kültür değişikliği gibi riskli dönüşümleri gündeme getirmesine rağmen ,,iç göçler de daha mahcup bir göç dalgası olarak aynı ülkede kalarak bölge ya da şehir değişikliğini öne çıkarmaktadır . Belirli bir ülkede

bölgeler arası rekabet ya da çekişme yüzünden ortaya çıkabilen dengesizlik ortamlarında , zor duruma düşen toplum kesimleri bölge ya da şehir değişikliğine yönelerek iş bulma , geçimini sağlama ,açlıktan kurtulma gibi hedeflere ulaşabilmektedir . İç göçler yapılırken ülkenin birlik ve bütünlüğünün korunmasına dikkat ederek daha dengeli bir ekonomi ile gelişmişlik çizgisi yakalanmaya çalışılmaktadır . Dış göçlerde ise ,böylesine bir durum söz konusu olmadığı gibi,iç göçlerden farklı olarak da uluslararası konjonktürün gereksinimleri doğrultusunda hareket edilmektedir.Soğuk savaş döneminin durağanlık ortamında işsizlik sorunu iç göçler ile dengelenmeye çalışılırken , sonradan gündeme getirilen dış göçler olgusu tamamen yeni bir dünya düzeni kurulması çizgisinde devlet düzenlerini bozan küresel bir oluşum olarak devreye giriyordu.

Normal koşullarda dünyada barış ortamı varsa o zaman herhangi bir göç girişimine yönelmek söz konusu olmamaktadır .Dünyanın büyük güçleri ya da büyük devletlerin yeryüzü barışını tam olarak gerçekleştirdikleri aşamada, insanlar vatandaşı oldukları devletin çatısı altında kalarak geçim derdini çözmeye çalışmaktadırlar. O zaman dış göçlere gerek kalmamakta , insanlar şehir ya da bölge değiştirerek iç göç yolu ile yaşam ,işsizlik ve açlık sorunlarını çözebilmenin yollarını aramaktadırlar.Barış içinde yaşamın getirdiği güvenceler sayesinde ,devletler varlıklarını sürdürebilirler ve böylece vatandaşlarının her türlü gereksinmelerini doğal yollardan karşılayabilirler.Ne var ki , böylesine bir düzenin kurulmadığı aşamalarda ,yeryüzü aç ve yoksul insanların yollara düştüğü ve kendilerine yeni bir vatan aramaya başladıkları kargaşa ortamına doğru sürüklenmektedir.Bu tür oluşumlar açısından göç olgusu ele alındığında barış, savaş, düzen ve güvenlik gibi kavramların yardımlarıyla göç olgusunun ne olduğu ne gibi sosyal, siyasal ve ekonomik sorunlardan kaynaklandığı açıklığa kavuşturulabilir .

Devletlerin güvenli milli sınırları içinde yaşamlarını sürdürebilen halk kitleleri açısından, hem düzen hem de güvenlik ortamları yaratıldığı için bu gibi durumlarda barış ortamları daha iyi koşullarda gerçekleştirilebilmektedir . Devletler hem kendi iç bünyelerinde hem de uluslararası ilişkiler alanlarında barış hedefini yakalayabilirlerse ,o zaman halk kitlelerinin harekete geçerek ayağa kalkmaları ya da uzun mesafeler kat ederek yeni bölgelere gitmelerine gerek kalmamakta ve devletlerin sağlamış oldukları toplumsal düzenler ile kamusal organizasyonlar çerçevesinde bütün halk topluluklarının, içinde güvenli bir biçimde var olabileceği ya da yaşamını sürdürebileceği toplumsal yaşam olanakları halk kitlelerinin yararlanmaları doğrultusunda kamusal alana sunulmaktadır.Uluslararası güvenlik ülkelerin ya da bölgelerin gereksinimleri çizgisinde sağlanabiliyorsa,halk kitleleri bu gibi olumlu ortamlarda harekete geçerek ya da uzun yürüyüşler aracılığı ile bir göç macerasına kalkışmamaktadırlar . Dünya liderlerinin savaş girişimlerine karşı çıkmaları ve bu doğrultuda bölgesel ya da küresel barış ortamlarına yardımcı olmaları sayesinde yeryüzüne barış ortamı getirilebilmekte ya da bu doğrultuda korunabilmektedir.

Bütün devletler içinde buldukları bölgelerin ya da ortamlarının her türlü gereksinmesi doğrultusunda siyasal krizleri çözerek aşmak zorundadır.Çatışmaların önlenmesi ve sorunların çözümünü sağlayacak barış antlaşmaları ile, her kökenden gelen insanların hiçbir ayırım yapılmadan ele alınmalarını zorunlu kılan barış antlaşmalarının ,krizlerin önlenmesi doğrultusunda devreye sokulmalarıyla,siyasal gerekçelere dayanan iltica talepleri ya da göç girişimlerinin önlenmesi ya da ertelenebilmesi mümkün olabilmektedir . Dünyanın içinden geçtiği uluslararası konjonktürlerin etkileriyl ,göç gibi vatan ya da bölge değişikliği durumları

gündeme gelebilmektedir. Hiçbir devlet kendi yaşam düzenini bozabilecek ya da bu gibi toplumlara alt üst edebilecek gelişmelerin cereyan ettiği göç dalgalarına alan olmak istemez. Bazı büyük ülkeler bu gibi durumlarla karşılaşmamak ya da önlenemez bir duruma gelen göç girişimlerini ülke düzeni doğrultusunda dengeleyecek biçimlerde önlem alıcı bir yaklaşım içine girebilirler. Küresel gelişmeler ve eğilimler dünya politikasını yakından etkilediği için göç gibi toplumsal olaylar uluslararası konjunktürde güncellenen gelişmelerin de etkisi altında ortaya çıkabilir ya da yön değiştirerek yeni dönemin koşullarına paralel bir durum gösterebilir. Devletlerin sorunlu dönemlerde iyi yönetilememesi gibi olumsuzluklar dünya siyasetine yansdığı zaman ,bu gibi gelişmelerin ortaya çıkan faturası büyük olmaktadır.

Devletlerin gereken adımları atmaması ya da önlenemeyen gelişmeler karşısında sıkı durarak gerekli olan önlemlerin alınmaması gibi gelişmelerin yansımaları doğrultusunda ,sosyal tepki olarak toplumların bazı kesimlerinin göç girişimlerine kalkışması doğal bir gelişme olarak gündeme gelmektedir . Siyasal çekişmelerin savaflara dönüşmesi ya da ekonomik krizlerin giderek büyük çöküşe kayması ,açlıktan kaçan insanların kendilerini besleyecek ya da koruyacak yeni devlet çatıları aramaları gibi zorunluluk durumlarında göçler ve de yer değiştirme hareketleri doğal sonuçlar olarak öne çıkabilir . Ayrıca son yıllarda görülen biyolojik savaş girişimleri doğrultusunda öne çıkan mikropların önlenmesi de devletlerin görevine girmektedir. Virüs ve mikrop yayılmaları da küresel göç hareketlerine yol açabilmektedir.

Normal durumlarda ülkesini ya da yaşadığı bölgeyi terk etmek istemeyen insanlar , yaşadıkları yerdeki düzenleri bozulunca ve geçmişten gelen güvenlik ortamları ortadan kalkınca ,doğal olarak bu yeni olumsuz durumların etkilerinden kaçmak için ayağa kalkarak göç ve mübadele yürüyüşlerine kalkışabilmektedirler. Göç etmek zorunda kalan insanlar aslında hemen bir yer değişikliğine yönelmeden önce çok düşünmek zorunda kalmaktadırlar. Geçen dönemlerin konjunktürünün gündeme getirdiği yeni koşullar karşısında yer değiştirerek halen yaşadıkları ülkelere ya da devletlerin çatısı altına gelenler , yeniden yeni süreçte her gelişmeyi yakından izleyerek ona göre harekete geçmek ve durum değerlendirmesi yaptıktan sonra da ,bir insan hakkı olarak tanınmış olan seyahat özgürlüğünün olanakları çerçevesinde ,kendilerine daha farklı yaşam alanları ve ülkeler bularak buralara doğru yürüyüşe geçtikleri zaman ,göç olgusu kaçınılmaz olarak tamamlanmakta ve gerçekleştirilen nüfus değişiklikleri ile yeryüzü ülkeleri üzerinden eskisinden bir çok yönden ayrılan yeni bir yaşam düzeni oluşumuna doğru adım atılmaktadır. Normal koşullarda göçmenler gidecekleri ülkeye karar verdikleri zaman oraya en çabuk yoldan ulaşarak göç serüvenini tamamlamak isterler. Bu yoldan yeni bir ülkenin topraklarına ayak basan yeni göçmenler için artık geri dönmek söz konusu değildir.

Her türlü tehlikeyi göze alarak yola çıkan , sınır duvar ve tellerini geçen , sınır bölgesinde bulunan deniz, göl ve ırmak gibi su yollarını yüzerek aşan , yeni ülkeye ulaşabilmek için ölüm riskini göze alarak göç dalgası içinde yer alan yeni göçmenler, kendileri için hedef ülke ya da bölge olarak belirledikleri yeri seçtikleri aşamada artık yapacak tek şey göze kestirilerek hedeflenen o yere yönelik göç hareketini tamamlamaktır. Yola çıkan, sınırı geçen ve de yeni yerleşim yerine gelmeyi başaran göçmenlerin ,bu aşamadan sonra yeni geldikleri devletin vatandaşı olarak yeni ülkelere tam olarak yerleşmeleri gerekmektedir. Eğer göçmenlerin geldikleri eski ülke ile göç edilecek yeni ülke arasında göç ve mübadele antlaşmaları imzalanmışsa, o zaman göç hareketleri daha düzenli ve hukuka uygun bir biçimde tamamlanabilmektedir. İlgili işlemler sırasında ortaya yeni sorunlar çıkarsa ya da yeni baskılar yolu ile göç oluşumu engellenirse, o zaman yasal yolların açık olduğu dikkate alınarak , göç

hukuku ve mevzuatı çizgisinde hukuk mekanizmaları çalıştırılarak ihtilaflar çözüme kavuşturulabilir.Bu gibi kararlarda Birleşmiş Milletlerin insan hakları belgelerinde esas olan göç, seyahat etme ve yer değiştirme gibi haklara dayanılarak uygulamaların yapılması gerekmektedir.

Doğal göçler yolu ile büyük ve zengin ülkelere göç etme çabası içinde olan sığınmacılar ,bu yolda hedefe ulaşabilmek için yol üstündeki ülkelerden geçerek göç etmeye çalışan halk kitlelerinin yol üstündeki ülkelerin yönetimleri ile ya da onların ortaya koyduğu engelleme politikaları ile karşı karşıya kalmaktadırla .Bu doğrultuda her ülkenin kendi jeopolitik durumu ve konjonktürel konumunu dikkate alan yaklaşımlar geliştirdiği görülmektedir . Kendi nüfus dengesini bozmak istemeyen ve de göç olaylarının getirdiği yeni ekonomik harcamaların baskısı altında kendi mali dengelerini korumak isteyen devletlerin, göç işlemlerine karşı uzak durdukları ve bu türde gelişen olayları önleyerek gelecekte büyük ekonomik krizlerle karşılaşmayı önleme çabaları içine girdikleri görülebilmektedir . Küreselleşme sürecinin ortaya çıkardığı yeni değişim sürecinde göç hareketleri en fazla göze çarpan gelişmeler olarak görünmektedir.

Bütün devletler bu doğrultuda kendi toplumlarına sahip çıkarak nüfusu bölebilecek dışa çıkışların önlenmesi için çaba gösterirlerken , diğer yandan da dışarıdan gelen aç ve yoksulların oluşturduğu baskın göçlere izin vermek istememektedirler . Kendi nüfusuna kaynak bulamayan küçük ve orta boy ülkelerin dışarıdan izinsiz göç hareketlerine sahne olmasını hedef ülke yönetimleri ile birlikte, dünya kamuoyunun sağ duyulu kesimleri de bu gibi durumları olumlu karşılamamakta ve göç hareketleri ile birlikte ülkelerin karşısına dikilen sığınmacılara karşı önlemler almaya çalışmaktadırlar.Her devlet kendi anayasal düzenini kurarken , hukuk devletinin gereklerini yerine getirmeye çalışmakta ve göç ,mübadele ve sığınma gibi nüfus olaylarını uluslararası hukukun kuralları doğrultusunda kontrol etmeye çalışmaktadır . Konu ile ilgili olan Cenevre sözleşmeleri ile uluslararası insan hakları ilkelerine ,Birleşmiş Milletlere üye olan her devletin dikkat etmesi dünya düzeni ve evrensel barış açısından gereklidir .

Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri gibi zengin batı bölgelerinin üst düzey devlet yapılanmaları göçmenleri sınır kapılarında bekleterek, daha sonra geri göndererek bu saldırılardan kurtulmaya çalışmışlar ama geri kalmış Asya ve Afrika ülkelerinden binlerce göçmen ve sığınmacının göç etmek istemeleri üzerine,batılılar iyi okumuş yüksek tahsil sahipleri ile yabancı dil bilen ve dünyayı izleyebilen entellektüelleri vatandaş olarak almaya öncelik vermiş, dil bilmeyen ve okumamış cahil düzeydeki insanları geri göndermeye çaba göstermişlerdir.Çağdaş dünyanın büyük devletleri resmen ayrımcılık yaparken,Türkiye ise bu konuda açık kapı politikası uygulayarak önceliği Müslüman göçmenlere vermiş ama diğer din mensuplarını görmezden gelmiştir.

Bu konuda Musul Türkmenlerinin göçü sırasında da Sünniler Türkiye'ye kabul edilirken,Şii Müslümanlar İran'a gönderilerek ciddi bir mezhep ayırımı uygulanmıştır.Türkiye orta dünyanın merkezi ülkesi olarak tarih boyunca göç olayları ile karşı karşıya kalmıştır.Anadolu'nun yanı başındaki Balkan ve Kafkas bölgeleri göçler yüzünden küçük küçük azınlıklardan oluşan nüfus topluluklarına sahip olurken,tarihin her döneminde buralardan kaynaklanan göç hareketlerinden geride bazı kalıntılar olmuş ve bunlar merkezi coğrafyanın çok kültürlü ve etnik yapıları bir haritaya yönlendirilmesine zemin hazırlamıştır. Balkan ve Kafkas toplulukları

içinde tarihin değişik dönemlerinde bu bölgeden gelip geçen kavimlerin kalıntıları devam edip gelerek ,günümüzde bu bölgede çok kültürlü siyasal yapılanmalara yol açmıştır.Bu tür bir mozaik yapılanmayı ortaya çıkaran siyasal gelişmeler hep göç olayları ile desteklenmiştir. Dış konjonktür değişirken , merkezi bölge de bu gibi durumlardan etkilenmiştir.Bu yüzden devletler çok kültürlü bir yapıda ortaya çıkmış ve zamanla bütünlük kazanabilmişlerdir. Avrupa,Asya ve Afrika kıtaları arasında cereyan eden nüfus hareketleri yüz yıl önce modern dünya düzeni oluşturulurken, bölge haritalarını yakından etkilemiş ve bu duruma göre hazırlanan emperyal plan ve projeler merkezi bölge haritalarının oluşumunu etkilemiştir.Üç kıta arasında kalan orta dünyada sürekli olarak her dönemde çeşitli siyasal saldırılarla olduğu kadar bu doğrultuda gelişen göç oluşumları ile de karşı karşıya gelinmiştir .

Herkesin temel hak ve özgürlüklerinin korunması doğrultusunda göç ve sığınma olayları ele alındığı zaman, uluslararası bir yapılanma ile karşılaşmaktadır.Bu konudaki hukuk düzenlemeleri hem göçmenlerin usulüne uygun olarak yerleştirilmelerinin , hem de var olan devlet yönetimlerinin kabul etmediği eğitimi ve yabancı dili eksik olan sığınmacıların geri gönderilmelerini sağlamaktadır.Her devlet kendi siyasal modeli ve kuruluş yapılanması açısından yeni sığınmacı politikaları ortaya koymak zorundadır . Geri gönderme yöntemleri ile ulus devletler ülke nüfusunun bütünlüğünün korunmasına öncelikli olarak dikkat etmek zorundadırlar.Ülke içinde yaşayan yurttaşlar haklarını korumak için göçle gelen yeni sığınmacıların yerleşim düzenlerini bozmalarına ya da var olan kamu düzenine aykırı düşebilecek yapılanmalara yönelmelerine karşı çıkabilmektedirler.Bu gibi göç ve sığınma olaylarına karşı duran çıkışlar ,farklı etnik ve dinsel gruplardan gelerek ülkede ulus devletin nüfus dengesinin bozulmasına giden yolların önünü kesmektedirler.

Bu durumlar da ulus devletler ile birlikte o devleti kuran ulusların işbirliği yaparak kendi oluşturdukları siyasal düzene sahip çıkmaları gibi ulusal bir savunma durumu ortaya çıkmaktadır . İmparatorlukların geçen asırda yok olmasıyla gündeme gelen ulus devletlerin bir asır sonra benzeri bir süreç içinde yok oluşlarını önleyecek bir ulus devlet refleksi, bu aşamada ulusalcıların girişimleri ile öne çıkarılarak bölünmeye giden gelişmeler önlenmeye çalışılmaktadır.Birbirinden farklı etnik, dinsel ve kültürel yapılardan gelen sığınmacılar ya da göçmenlerin, ülke içindeki uluslaşma sürecinin tamamlanması sonucunda gerçekleşen toplumsal bütünlük ,yani üniter siyasal devlet modelinin tüm bölücü tehditlere karşı korunması amacıyla çok kültürlü bir yapılanma doğrultusunda temelden bir değişiklik oluşumunun tehdi altına girmesi, bugünün dünyasında çok büyük siyasal sorunlara neden olmaktadır.Çağımızın devlet modeli olan ulus devletin üniterliği ile toplumsal düzeninin uluslaşması, göçler ya da sığınmalar yolu ile ulus devletlerin çokluluk düzenine yönlendirilmesi çabalarında , dikkate alınması gereken konulardır .Her ulus devlet üniter yapısını koruyarak varlığını sürdürebili .

Çağımızın gerçeği olan ulus devletler günümüzde küresel emperyalizm olgusu ile karşı karşıya gelmekte ve bu yüzden de sürekli olarak her dönemde göç ,sığınma ,tehdit, saldırı , işgal ve mübadele gibi nüfus hareketleri ile uğraşmak durumunda kalmakta ve bu yüzden de yola devam etme çizgisinde inişli çıkışlı durumları kontrol edebilmenin çabası içine sürüklenmektedirler.Türk devletinin son küreselleşme döneminde gene bu doğrultularda rahatsız edilmesi , devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğü ilkesine ters düştüğü için yeni dünya düzenine var olan ulus devletlerin hemen hemen hepsi karşı çıkmaktadır.Uluslararası konjonktürde öne çıkan herhangi bir olay ya da gelişme bir anda ulus devletlerin sınır boylarına

binlerce ya da milyonlarca kişinin gelerek yığılmalarına giden yolu açmaktadır. Kendi sorunları ile boğuşmaktan bir türlü kurtulamayan ulus devletler, artan nüfus yapısının zorlamaları yüzünden, bir anda binlerce ya da milyonlarca insanın kendi ülkesine gelmesini kabul edebilecek ve onların gereksinmelerini karşılayabilecek durumda hiçbir zaman olmamışlardır. Uluslararası alanı baskı altına alan olağan dışı gelişmeler, büyük ekonomik krizler, devletler arası rekabetin sıcak çekişme ve çatışmalara dönüşmesi üzerine gündeme gelen savaş senaryoları ulus devletleri tehlikeli konumlara sürüklediği için, bu gibi siyasal yapılar kendi güçlerini korumak ve yeni koşullara uyum sağlayarak sahip oldukları kazanılmış haklarını sonuna kadar muhafaza etmek durumundadırlar .

Bu çerçevede de ulus devletler ulusal kimlik ve düzenin getirdiği her türlü hakkı sonuna kadar korumakla yükümlü olduğu için, göç ve sığınma yolları ile milli sınırları geçerek gelen farklı alt kimlikçi siyasal oluşumların ,daha farklı bir alt kimlikçi ulusalcılık dayatılmasına her zaman karşı çıkarak kurulu ulus devlet modelini savunmak durumundadırlar. Bu nedenle bütün ulus devletler kendileri için bölücü ve parçalayıcı etkiler yaratabilecek her türlü göç ,sığınma ya da yeni yerleşim girişimlerine karşı ulusal birlik ve ülkesel bütünlük kurallarına uygun olarak hareket etmek zorunda kalmaktadırlar.

Küresel emperyalizmin bütün dünyaya egemen olma planları doğrultusunda ulus devletlerin ortadan kaldırılması küresel alanda boşluklar getirdiği içi , küresel şirketler ulus devletleri ortadan kaldırabilme yolunda, alt kimlikçi eyaletleşme ,büyük şehirlerin şehir devletlerine dönüştürülmesi ve de belirli alanların bir araya getirileceği bölgesel federasyonları kendi kontrolleri altında oluşturma girişimlerini birbiri ardı sıra siyasal gündeme getirirken, egemen güçler tümüyle ulus devletlere karşı çıkmaktadırlar. Geleceğin dünyasında alt kimlikçi eyaletler ile şehir devletlerinin birlikte yaşayacağı bölgesel federasyonları ,daha sonraki aşamada kurulacak bir dünya konfederasyonu çatısı altında toplamayı düşünen gizli dünya devleti öncüleri, ulus devletleri ortadan kaldırabilmek için her yolu denemeye başlamışlardır .Tarihsel bir olgu olan göçlerin yeniden gündeme gelmesi ve bu doğrultuda emperyalist devletlerin çeşitli senaryolar peşinde koşmaları,Türk ulus devletini merkezi coğrafyadan kaldırma senaryosunda Türkiye'yi yeniden bir göç devletine dönüştürmüştür.

Ülkenin doğusunda batısında,kuzey ve güney bölgelerinde alt kimlikçi eyalet devletlerine, İstanbul, İzmir, Antalya, Mersin ,Adana, Konya ve Sivas gibi büyük kentlerde şehir devletleri oluşturmaya çalışan emperyalizm ve onların yerli işbirlikçileri,Atatürk'ün sağlam temeller üzerine kurduğu Türkiye Cumhuriyetini ortadan kaldırabilme amacıyla ,dış baskılar ve iç senaryolarını birbiri ardı sıra gündeme getirebilmektedirler.Emperyalist ve yerli işbirlikçi çevrelerin bu çizgide göç hareketlerini ulusal birlik ile üniter devlet düzenlerini ortadan kaldırma yolunda bir silah olarak kullanmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır.Son dönemde ,Türk devletinin içi ,Araplar, İranlılar ,Ermeniler, Afganlılar , Azeriler, Tacikler, Kırgızlar ve diğer Asyalı kavimlerin göç hareketleri ile doldurulmaya çalışılmış ve bu doğrultuda Türk devletinin ulusal bir yapılanmaya dayanan yüz yıllık birlikte yaşamadan gelen ortak kimliği olarak,Türklük bir ulusal olgu olarak ikinci plana iteklenmiştir. Farklı alt kimlikçi göçmen grupların açık tutulan sınır kapılarından içeriye özgürce girmeleri dış baskılarla sürdürülünce, büyük şehirlerin yollarında Arapça, Ermenice, Kürtçe, Azerice, Tatarca konuşanlar gibi merkezi coğrafyanın alt kimlikçi yansımaları ortaya çıkmıştır.Bu durumda Türkiye'deki ulusal kimlik ve ulus devlet yapılanmaları ortadan kaldırılarak, yeni Sevr senaryoları doğrultusunda ,Türk devletinin çöküşü ve dağılışı süreci hızlandırılmıştır.

Batı emperyalizmi merkezi coğrafyaya yeniden yerleşirken ,bölge devletlerini tehdit etmeye başlamış ve bu doğrultuda hem bir bölgesel savaş hem de bölge devletlerinin sınırları içinde bir iç savaş tehlikesini gündeme getirmiştir.Bu doğrultuda İsrail bölgeye yerleşirken Filistinlileri Ürdün'e sürmüş ,komşu ülkelerdeki Arapları daha uzak Arap devletlerine göçmen olarak göndermiştir . Bölge için var olan emperyalist planlarda, Büyük Orta Doğu , Büyük İsrail,Büyük Avrupa ve Büyük Asya gibi oluşumlar hedeflendiği için ,emperyalist güçler kendi planlarını empoze edere , bölgedeki ulus devletlerin dağılması ve yeni göçler yolu ile de nüfus yapılarının değiştirilerek çok uluslu kozmopolit siyasal oluşumların hedeflenmektedir .Bu senaryolar gündemde olduğu için,göçler aracılığı ile çok kültürlü bir federasyonculuk gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.Küresel emperyalistler dünyanın merkezi alanını ele geçirirken orta dünyadaki ulus devletlerin üzerinde giderek daha fazla baskı uygulamalarına başladığı göze çarpmaktadır . Baskılar beraberinde zorbalık ,işkence ve ekonomik çöküş gibi olumsuz ortamları gündeme getirerek halk kitlelerini işsizlik ve açlık çukurlarına doğru sürüklemektedir.Açlık insanları ayağa kaldırdığı gibi işsizlik de ülke değişimine giden yolları öne çıkarmaktadır.

Göç edilen ülkelerin ekonomileri daha iyi bir durumda olduğu zaman göçmenler hemen geldikleri ülkenin vatandaşlığını almaya çalışmaktadırlar.Bu gibi durumlarda göçmenlerin kalıcılaşması gibi durumlar öne çıktığı için ,göç yolu ile gelen sığınmacılar bir süre sonra geldikleri ülkelerin vatandaşları olma hakkını elde etmeye çalışmaktadırlar.Yoksul ülkeden zengin ülkeye gelenler, gelişmiş ülkelerde iş ve de ,kendileri açısından daha tatmin edici koşullar bulanlar göç ettikleri ülkelerde kalıcı olarak, tahsil ve iş olanaklarını bu ülkelerde elde edebilmenin çabası içine girebilmektedirler. Dünya nüfusu artarken , nüfusu azalan ya da zaten az olan küçük ülkelerde göçmenler,daha kolay iş bulabilme ya da yaşam düzeni kurabilme açısından kendi durumlarını ele alarak değerlendirdiklerinde zengin ve büyük ülkelere göç etmeye öncelik vermektedirler.

Zengin ülkelerden büyük olanları göç ve sığınma olaylarına daha toleranslı bakarken , küçük ve orta boy ülkelerin kendi sınırlı koşulları ve ağır yükleri nedeniyle göç hareketlerini daha olumsuz bir bakış açısıyla değerlendirmeye yönelik oldukları görülmektedir.Bu dünyaya yaşamak üzere gelmiş olan insanoğlunun yer kürenin herhangi bir yerinde kendisine yaşam düzeni kurması ,doğal bir insan hakkı olarak ele alınmalıdır.Ne var ki insanların bu gereksinmelerini karşılarken ,diğer haklar ihmal edilmemelidir.Bu dünyada yaşayan herkesin hak ve özgürlüklerinin birbirlerinin hak ve özgürlükleri ile sınırlı oldukları dikkate alındığı zaman, göçmenlerin de bir insan olarak diğer insanlarla birlikte olmak ve eşit koşullarda yaşamak hakkına sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Ev sahibi olan ülkeler yeni gelen insanlara ve daha sonra da vatandaşlarına kapılarını açtıkları zaman ,anayasa ve yasalarda belirlenen hak ve özgürlükler düzenine uygun bir yeni düzenlemeye gitmekteydiler.Ne var ki , bugünün çağdaş dünyasında en gelişmiş bölgelerden birisi olan Avrupa Birliği ülkelerinin ciddi bir göçmen politikasına sahip olmadıkları ve bu yüzden de ortaya bir çok çatışmalı olaylar ile birlikte asgari düzeyde insan haklarının bile esirgendiği ,olumsuz gelişmeleri Avrupa'ya dönük göçmen hareketleri sırasında görmek mümkün olmaktadır.Avrupa Birliğinin Türkiye gibi komşu ülkeleri ara ülke olarak kullanarak kendilerine dönük göç etmek isteyen kitleleri bekletme , gözaltında tutma ve geri gönderme gibi olumsuz durumlar yaratması ,Avrupa uygarlığına çok zarar vermiştir. İnsan hakları

doğrultusunda göç ve sığınma girişimlerini görmezden gelen Amerika Birleşik Devletlerinin, güney Amerika ülkelerinden gelen göç girişimlerine karşı , tıpkı İsrail gibi duvar çekme yoluna giderek uygar ülke olma sorumluluğunu yerine getirmekten kaçındığı son dönemde açıkça ortaya çıkmıştır.Göçmen veren ülkeler azgelişmişlik çıkmazı içinde mücadele ederken, göçmen alan zengin ülkelerin daha anlayışlı hareket ederek ,uluslararası alanda ortaya çıkan gereksinmelerin karşılanmasına yardımcı olmaları beklenmektedir.Göç olaylarının sorumlusunun emperyalistler olduğu yaşanan olaylar ile kesinleşmiştir.Türkiye'nin de bu aşamada merkezi bir jeopolitik konum nedeniyle hem yol geçen hanı, hem de son durak olduğu anlaşılmaktadır.Göçmenlerin geldikleri ülkelerin kültürel yapılarına uymaları sayesinde , ulus devlet düzenlerinin devamı sağlanarak çatışmalar önlenecektir.

ABD'nin Afganistan'da 20 yıl süren en uzun savaşının bilançosu

ABD'nin 11 Eylül 2001'deki terör saldırılarının ardından Afganistan'a girişi, her iki ülkede de büyük kayıplara yol açtı

20 YIL SÜREN SAVAŞTA

172 BİN+
KİŞİ YAŞAMINI
YİTİRDİ

ABD ASKERİ

2 BİN 448

AFGAN ASKERİ

66 BİN

ABD için çalışan
ve hayatını kaybeden
Afganların sayısı

3 BİN 846

Afgan sivil
**47 BİN
245**

İnsani yardım çalışanı
444

Taliban ve diğer
muhalif savaşçılar
tarafında

51 BİN 191

NATO ve diğer
ülkelerden asker
1144

Gazeteci
72

ABD'nin
2020 itibarıyla
borçlanarak finanse
ettiği Afganistan ve
Irak savaşlarının
**MALİYETİ
2 TRİLYON
DOLARI**
geçiyor

18.08.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24563>

İran ile olan sınır hattının yasa dışı faaliyetlere kapatılması için yürütülen modüler duvar ve gözetleme kulesi yapımı ile hendek kazma çalışmaları devam ediyor

İran sınırı hem havadan hem karadan göz hapsinde tutuluyor

295 KİLOMETRELİK

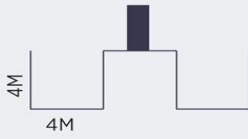
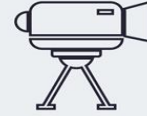
İRAN-VAN SINIRININ TAMAMINA DUVAR ÖRÜLECEK

İRAN SINIRININ 152
KİLOMETRELİK KISMINA
GÜVENLİK DUVARI ÖRÜLDÜ

85 KİLOMETRELİK
DUVAR ÇALIŞMASI DEVAM
EDİYOR

109 KİLOMETRELİK KISIM
AYDINLATILDI

4 METRE DERİNLİĞİNDE
VE 4 METRE GENİŞLİĞİNDE
110 KİLOMETRE HENDEK
KAZILDI

TERMAL
KAMERALARLA
GECE GEÇİŞLERİ
ÖNLENİYOR

BETON BLOKLAR

3 METRE
YÜKSEKLİĞİNDE

2.8 METRE
GENİŞLİĞİNDE

7 TON
AĞIRLIĞINDA

İHA, SIHA, DRONE VE
HELİKOPTERLERLE BÖLGE
7 GÜN 24 SAAT KONTROL
ALTINDA TUTULUYOR

DOĞU SINIRINDA
ELEKTRO OPTİK KULELER
VE HABERLEŞME
KULELERİNİN %90'I
TAMAMLANDI

17.08.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24556>

"Simgelerin Köprüsü" 1915 Çanakkale Köprüsü

1915 ÇANAKKALE

Çanakkale Deniz
Zaferi'nin 107'nci yıl
dönümüne rastlayan

**18 MART 2022'DE
HİZMETE AÇILMASI
PLANLANIYOR**

1915 ÇANAKKALE
KÖPRÜSÜ

Köprü, Malkara-Çanakkale Otoyolu'na
bağlanarak **101 kilometrelik güzergahın en
önemli parçası** olacak

Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Gelibolu
Balıkesir-Savaştepe Otoyolu

Kulelerin
yüksekliği
333 M

Orta
Açıklığı
2 023 M

Yan
Açıklıklar
770 M

"2X3"
şeritle hizmet
verecek

Çanakkale'nin Lapseki
ve Gelibolu ilçeleri
arasında yapımı
devam eden 1915
Çanakkale
Köprüsü'nde **87
tabliyeden 33'ünün
montajı tamamlandı**

Özellikleri itibarıyla
"simgelerin köprüsü"
olarak anılan,
mühendisliğindeki ince
detaylarla öne çıkan,
**"dünyanın en uzun
orta açıklıklı köprüsü"**
olacak

Köprü'nün iki ayak
aralığı, Türkiye
Cumhuriyeti'nin
kuruluşunun
100'üncü yılıyla
anlamlandırılarak
**2023 metre olarak
tasarılandı**

Köprü'nün kule bağlantıları
ve unsurları, **Türk
bayrağına atfen kırmızı ve
beyaz renklerde olacak**

Kulelerin üst kısmı **Seyit Onbaşı'nın Çanakkale
Savaşları'nda namluşa sürdüğü top mermisini
temsil edecek şekilde** yapılacak

20.08.2021

ANADOLU AJANSI

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24598>

Türkiye'nin yapay zeka stratejisi belirlendi

11'inci Kalkınma Planı ile 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan belge, Türkiye'nin 2025 yılına kadar yapay zeka alanında yürüteceği çalışmalar için yol haritası niteliği taşıyor

ULUSAL YAPAY ZEK STRATEJİSİ (2021-2025)

6 STRATEJİK ÖNCELİK

Yapay zeka uzmanı yetiştirmek ve alanda istihdamı artırmak

Araştırma, girişimcilik ve yenilikçiliği desteklemek

Kaliteli veriye ve teknik altyapıya erişim

Yapısal ve iş gücü dönüşümünü hızlandırmak

Uluslararası iş birliklerini güçlendirmek

Sosyoekonomik uyumu hızlandıracak düzenlemeler yapmak

2025 HEDEFLERİ 24 AMAÇ 119 TEDBİR

- İstihdam en az **50 bin kişiye çıkarılacak**
- GSYİH'ye katkısı **yüzde 5'e yükseltilecek**
- Merkezi ve yerel yönetim kamu kurum ve kuruluşlarında **yapay zeka alanındaki istihdam en az 1000 kişi olacak**
- Lisansüstü düzeyde mezun sayısı **en az 10 bin kişiye ulaşacak**
- Yerel ekosistemin geliştirdiği uygulamaların **kamu alımlarında önceliklendirilerek ticarileştirilmesi desteklenecek**
- Uluslararası kuruluşların güvenilir ve sorumlu yapay zekayla sınır ötesi veri paylaşımı alanındaki **düzenleme çalışmalarına ve standartlaşma süreçlerine aktif olarak katkı verilecek**
- Uluslararası yapay zeka endekslerindeki sıralamalarda **Türkiye ilk 20 ülke arasında yer alacak**

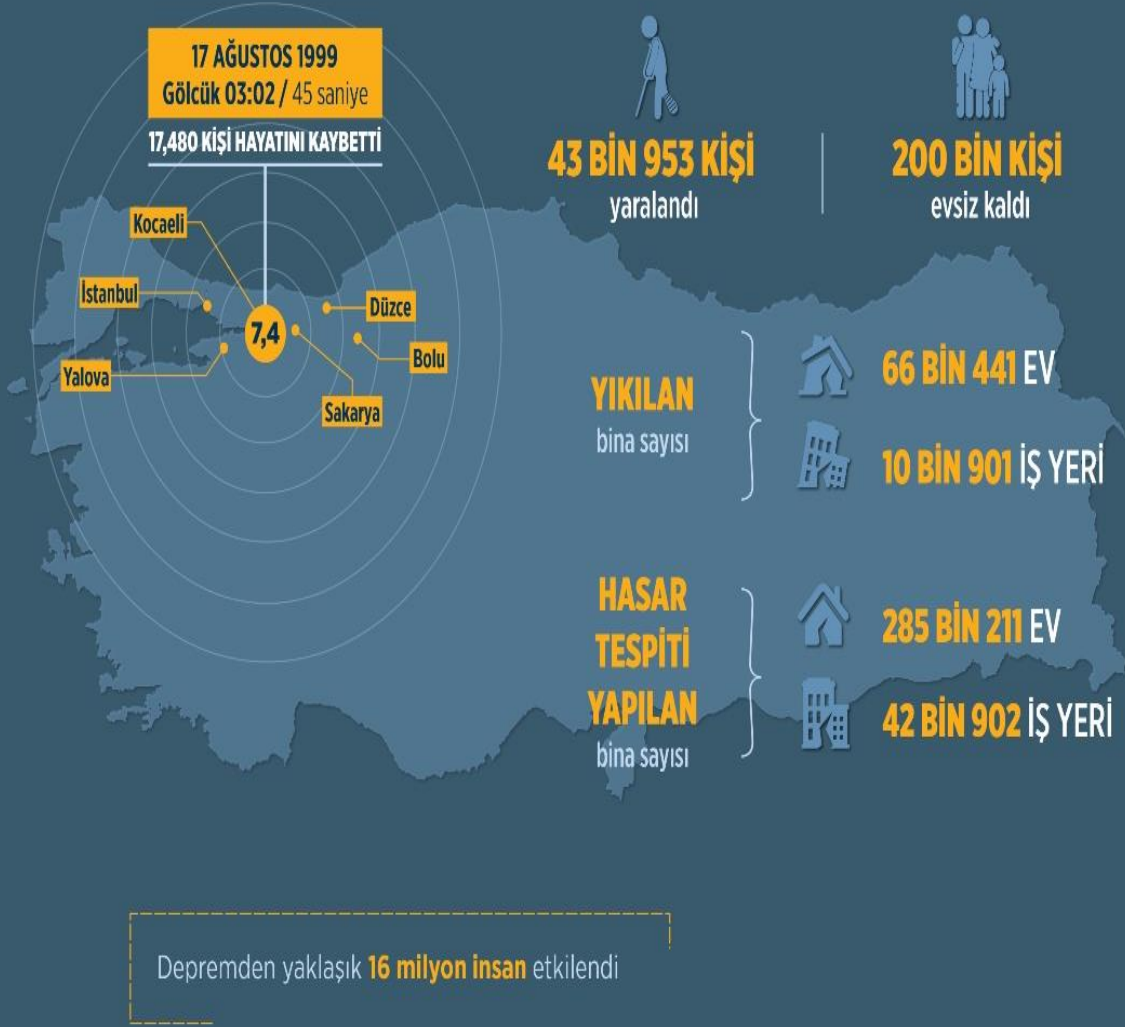
20.08.2021

AA
ANADOLU AJANSI

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24588>

"Asrın felaketi"nin üzerinden 22 yıl geçti

Merkez üssü Kocaeli'nin Gölcük ilçesi olan ve "asrın felaketi" olarak tanımlanan Marmara Depremi'nin izleri, yapılan çalışmalarla silindi

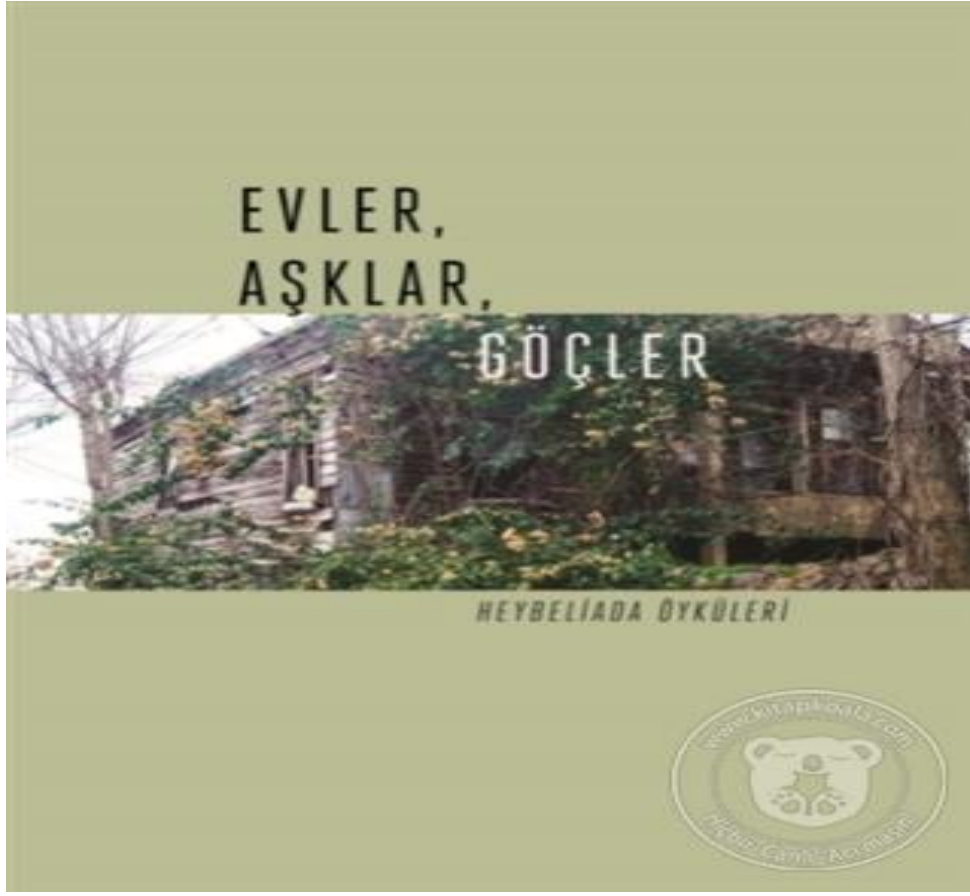

16.08.2021

AA
ANADOLU AJANSI

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/24531>

Kitap Tavsiyesi

(...) Yıllardır yaşadığım Heybeliada'da uzun yürüyüşler yaparken, çürüyüp yıkılmaya terk edilmiş, harap, çoğuahşap evlerin önünden geçtiğimde, sesler duyar gibi olurumbazen. Yabani otların bürüdüğü, ağaçların geçit vermediği bahçelerden uğultular gelir. Rüzgârla hareketlenen çalılıkların sesi, evlerin hikâyelerini anlatmaya, duyurmayauğraşıyordur sanki. Bahçenin kuytularında görünüp kaybolan gölge, neşeli bir şarkı mırıldanan esmer bir Rumkızıdır belki. Az ilerdeki fısıltının sahibi, Ada'nın göz bebeği balıkçı delikanlı, imkânsız aşkın öteki yarısıdır. Ardından birçığılık yükselir, sesler birbirine karışır, uğultular artar, bir aşkdaha yarım kalır. Hangi dilde olduğu belirsiz bir ağıt bölergeceyi. (...) Evler, Aşklar, Göçler'deki öyküler, bu evlerin iç seslerini duyulur kılıyor."

Ayşe Sarısayın

Adalı Yayınları, Kiltabekiti ekibi yazarlarının Akillas Millas'ın "Heybeliada'nın Yitip Giden Evleri" çizimlerinden yola çıkarak yazdıkları öyküleri okurla buluşturuyor...